रोहिडा किल्ला (विचित्रगड), मौजे बाजारवाडी, ता. भोर, जि. पुणे हे राज्य संरक्षित स्मारक म्हणून घोषित करणेबाबतचा प्राथमिक अधिसूचनेचा प्रस्ताव.

महाराष्ट्र शासन

पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : रासंस्मा-२०२४/प्र.क्र.२०७/सां.का.३

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक: १४ ऑक्टोबर, २०२४

शासन निर्णय :-

रोहिडा किल्ला (विचित्रगड), मौजे बाजारवाडी, ता. भोर, जि. पुणे हे राज्य संरक्षित स्मारक म्हणून घोषित करणेबाबत विहीत कार्यपध्दतीची प्रक्रिया पूर्ण झाली असल्याने व्यवस्थापक, शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, चर्नी रोड, मुंबई यांना या शासन निर्णयाव्दारे निदेश देण्यात येत आहेत की, या निर्णयाची सोबतची प्राथमिक अधिसूचना मराठी व इंग्रजी भाषेत महाराष्ट्र शासन सर्वसाधारण राजपत्र भाग-४ मध्ये प्रसिध्द करावी व सदर प्राथमिक अधिसूचनेच्या ३० प्रती प्रधान सचिव, सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई व संचालक, पुरातत्व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांना पाठविण्यात याव्यात.

- ०२. संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय यांनी सदरहू प्राथमिक अधिसूचनेची प्रत स्मारकाजवळ ठळक ठिकाणी लावण्याची व्यवस्था करावी.
- ०३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२४१०१४९६९६२३ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्र राज्याचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(नंदा राऊत) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

व्यवस्थापक, शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, चर्नी रोड, मुंबई ४०० ००४. संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय, मुंबई. सहायक संचालक, पुरातत्व विभाग, पुणे. विभागीय आयुक्त, पुणे. जिल्हाधिकारी, पुणे. जिल्हा कोषाधिकारी, पुणे. निवड नस्ती, सां.का.३

अधिसूचना

पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई ३२. दिनांक: १४ ऑक्टोबर, २०२४.

महाराष्ट्र प्राचीन स्मारके :

<u>व पुराणवस्तुशास्त्र</u>

<u>विषयक स्थळे व अवशेष</u>

<u>अधिनियम, १९६०.</u>

क्रमांकः रासंस्मा-२०२४/प्र.क्र.२०७/सां.का.३,-

ज्याअर्थी सोबतच्या अनुसूचीत वर्णन केलेले प्राचीन व ऐतिहासिक स्मारक (यात यापुढे ज्याचा "असे स्मारक" असा निर्देश करण्यात आला आहे) हे संरक्षित स्मारक असावे असे शासनाचे मत आहे;

त्याअर्थी आता महाराष्ट्र प्राचीन स्मारके व पुराणवस्तुशास्त्रविषयक स्थळे व अवशेष अधिनियम १९६० (१९६१ चा महा.१२) या अधिनियमाच्या कलम ४, पोटकलम (१) अन्वये प्रदान केलेल्या अधिकारांचा वापर करुन महाराष्ट्र शासन याद्यारे उक्त स्मारक संरक्षित असल्याचे जाहिर करण्याच्या आपल्या इराद्याची दोन महिन्याची नोटीस देत आहे:

उक्त स्मारकात हितसंबध असलेल्या कोणत्याही व्यक्तीला, ही शासन अधिसूचना राजपत्रात प्रसिध्द झाल्याच्या तारखेपासून दोन महिन्यांच्या आत उक्त स्मारक राज्य संरक्षित स्मारक म्हणून घोषित करण्याच्या घोषणेस हरकत घेता येईल. आणि पूर्वोक्त मुदत संपण्यापूर्वी अशा प्रकारची कोणतीही हरकत मा. अपर मुख्य सचिव, सांस्कृतिक कार्य विभाग, मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई ४०००३२ यांच्याकडे आल्यास शासन त्याचा विचार करील.

अनुसूची

स्थान : मौजे बाजारवाडी, तालुका : भोर जिल्हा : पुणे

गट क्र.:- १०३०

रमारकाचे नाव : रोहिडा किल्ला (विचित्रगड)

मालकी : वन विभाग (महाराष्ट्र शासन)

तपशील : रोहिडा किल्ला यादव काळात बांधला गेला. इ.स. १६६६

च्या पुरंदरच्या तहात हा किल्ला मोगलांच्या स्वाधीन केला गेला. दि.२४.०६.१६७० रोजी छत्रपती शिवाजी महाराजांनी हा किल्ला परत आपल्या ताब्यात घेतला. गडाला एकूण ३ दरवाजे आहेत. सर्व दरवाजे ऐकमेकांना काटकोनात आहेत. याव्यतिरिक्त किल्ल्यावर पाण्याचे टाके तसेच किल्ल्यांच्या तटबंदीवर एकूण ६ बुरुज आहेत.

संरक्षित करावयाच्या

भूमापन क्रमांक १०३० च्या एकूण क्षेत्रापैकी १०.१० एकर

रमारकाचे क्षेत्रफळ

संरक्षित करावयाच्या क्षेत्राच्या चतुःसिमा पूर्व : कसबे भोर, मौजे वेनवडी, मौजे

पोचुर्डी व मौजे शिरवलीची शीव;

पश्चिम : मौजे कर्ज, पान्हवळ, नाझर,

बाजारवाडीची शीव;

उत्तर : मौजे नाटबी, चिखलवडेची शीव;

दक्षिण: मौजे हातनोशी, खानापूर, भाबवडीची

शीव.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने,

(नंदा राऊत) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

NOTIFICATION

Tourism and Cultural Affairs Department, Mantralaya, Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk, Mumbai – 400 032.

Date: 14th October 2024.

Maharashtra
Ancient
Monuments and
Archaeological
Sites and
Remains Act, 1960.

: No: Rasansma 2024 / C.R.207 / Sanka3.-

Whereas the Government of Maharashtra is of the opinion that the ancient and historical monument described in the Schedule appended hereto (hereinafter referred to as "the said monument"), should be a protected monument;

Now, therefore, in exercise of the powers conferred by sub-section (1) of section 4 of the Maharashtra Ancient Monuments and Archaeological Sites and Remains Act 1960, (Mah. XII of 1961), the Government of Maharashtra hereby gives two months notice of its intention to declare the said monument to be a protected monument:

Any person interested in the said monument may, within two months from the date of publication of this notification in the *Official Gazette*, may raise objection to the proposed declaration of the said monument to be a protected monument. Any such objections which may be received by the Additional Chief Secretary, Cultural Affairs Department, Mantralaya, Madam Cama Road, Hutatma Rajguru Chowk, Mumbai 400032, before the expiry of the aforesaid period of two months will be considered by the Government.

SCHEDULE

Locality: Mauje Bajarvadi, Taluka: Bhor, District: Pune.

Gat/Survey No.1030.

Name of the

: Rohida Fort (Vichitragad).

monument to be

protected

Ownership : Forest Department (Government of Maharashtra)

Particulars : Rohida fort was being built in the Yadav period, The fort was

handed over to Mughals as the treaty of Purandar in 1666 AD. Chhatrapati Shivaji Maharaj recaptured the fort on June 24, 1670. The fort has a total 03 Gates, all the gates are at right angles to each other. Fort has multiple water tank and there are

6 bastions on fortification wall.

Area of the : 10.10 Acres (Part of survey number 1030)

monument to be

protected

Boundaries

East: Village border of Bhor, Venavadi, Pochurdi, Shiravali;

West: Village border of Karj, Panhval, Nazar, Bajarwadi;

North: Village border of Natambi, Chikhalvade;

South: Village border of Hatnoshi, Khanapur, Bajarvadi.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

(Nanda Raut)
Deputy Secretary to Government